

Життя диктує необхідність перш за все швидко реагувати на всі зміни, які відбуваються як у науковому світі, так і у реальному житті. Те, що вчора було новим науковим відкриттям, сьогодні вже активно використовується у повсякденному житті. Тому перш за все університетська освіта не може бути відірваною від практики, а по-друге, є необхідність у стеженні за подіями у світовому науковому житті.

Дисципліна «Фінанси зарубіжних корпорацій» є більше практично спрямованою дисципліною, яка вивчає фінанси акціонерних товариств у країнах з розвинутою ринковою економікою та належить до циклу професійно орієнтованих дисциплін за фаховим спрямуванням. Метою дисципліни є формування у студентів системи знань про розвиток фінансових теорій та їх практичного застосування¹. З огляду на це конче треба стежити за розвитком нових наукових напрямів, за темами нобелівських виступів та визначати їх можливе подальше практичне використання.

Фінансовий ринок і корпорація як один з його активних учасників (як нетто-емітента) є такими, що динамічно розвиваються. При цьому використовуються новітні методи аналізу, техніко-технологічні засоби, наукові досягнення не лише економічної науки, а й інших галузей знань (наприклад, математики, психології, фізики та ін.).

Приміром, одним з методів практичного навчання можна вважати кейсовий метод, коли студенти самі роблять висновки на практичному матеріалі, використовуючи різноманітні методи аналізу, з якими встигли ознайомитися на лекційних заняттях та самостійно.

О. Ю. САРКІСОВА, аспірант кафедри педагогіки та психології КНЕУ

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ НА ПРИНЦИПАХ ІНДИВІДУАЛЬНО-КООПЕРАТИВНОГО НАВЧАННЯ

Процес розвитку вищої освіти в наш час характеризується змінами, спрямованими на зміну соціальної та життєвої ролі знань та пізнавально-творчих можливостей людини та орієнтованими на розвиток особистості та її можливостей. Усе це обумовлює необхідність у змінах в організації навчальної діяльності

¹ Фінанси зарубіжних корпорацій: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / В. М. Суторміна, В. М. Федосов, В. М. Радзівська, Б. С. Стеценко. — К.: КНЕУ, 2002.

студентів, веде до переосмислення багатьох усталених в традиційній системі освіти методик навчання, зокрема протиставлення індивідуального та групового в навчанні.

Для подолання цієї суперечності на кафедрі педагогіки та психології КНЕУ з 1993 року під керівництвом проф. В. А. Козакова розробляється і впроваджується індивідуально-кооперативна технологія навчання (ІКТН). Індивідуально-кооперативна технологія навчання (за В. А. Козаковим) — це системне сполучення різних типів самостійної роботи студентів та активних методів — способів навчання, комунікації та досвіду суб'єктів навчання, що становить необхідні і достатні умови для формування здатностей самостійно вчитися, працювати в команді та досягати точно визначені цілі кожного заняття з теми дисципліни¹.

Низка проблем із втілення ІКТН в навчальний процес пов'язана з розробкою завдань із самостійної роботи студентів. Труднощі полягають у тому, що дуже часто самостійна робота зводиться тільки до індивідуальних письмових робіт, які виконуються в позааудиторний час, що не дає можливості приділити достатньо уваги перевірці ходу їх виконання.

Незадовільний рівень організації самостійної роботи студентів у КНЕУ підтверджується думкою самих студентів. Зокрема, про це свідчать результати анкетування студентів другого курсу ФЕФ (приблизно 200 опитаних), що проводилося у 2001—2002 рр. В анкеті пропонувалися питання стосовно того, які форми організації самостійної роботи пропонуються їм найчастіше — індивідуальні чи групові, які вони вважають більш ефективними і що б вони порекомендували для збільшення ефективності самостійної роботи в плані її організації.

Так, більшість опитаних (65 %) вважають, що при їх навчанні переважно використовуються індивідуальні форми організації самостійної роботи, до недоліків яких вони відносять: неможливість визначення викладачами самостійності студентів у виконанні таких робіт, недостатнє обговорення результатів виконання таких робіт в аудиторні часи, ускладнення у зіставленні отриманих результатів з результатами одногрупників, що призводить до незадоволеності студентів від виконання самостійної роботи. У зв'язку з цим студенти

¹ Козаков В. А., Дзвінчук Д. І., Саркісова О. Ю. Індивідуально-кооперативне навчання як перспективна технологія спільної діяльності учіння: Методологічні та практичні аспекти // Сучасні технології навчання та оцінювання знань студентів: Матер. наук.-метод. конф. 1 лютого 2002 року. — К.: КНЕУ, 2002. — С. 31.

відзначили більшу ефективність групових форм роботи, які дозволяють подолати зазначені недоліки. За впровадження групових форм самостійних робіт висловилися близько 60 % студентів. На їхню думку, така форма організації самостійної роботи дасть можливість подати результати своєї праці не тільки викладачам, а й одногрупникам та отримати відповідну оцінку. Отже, у цьому разі самостійна робота буде мати соціально-особистісний та навчальний ефект.

Однак реалізація такого підходу має і деякі проблеми, про що свідчить значна кількість студентів (40 %), що віддала перевагу індивідуальним формам самостійної роботи. Причиною цього, як показує практика, може бути те, що такі форми навчання використовуються настільки рідко, що студенти часто не готові до цього. Виявляється і побоювання проявити себе перед викладачами та одногрупниками, і невміння узгоджувати та координувати свої дії з діями товаришів, і недостатньо сформований рівень спілкування. З цього випливає, що на сьогодні актуальним завданням є формування у студентів здатності до групової взаємодії як важливої умови ефективної навчальної діяльності.

В університетах непедагогічного профілю найбільш продуктивне вирішення цього завдання можливе у межах психолого-педагогічної підготовки. Оскільки саме у викладанні психолого-педагогічних дисциплін стає можливим поступовий перехід від пізнання індивідуально-психологічних якостей до розробки стратегії і тактики взаємодії людини в суспільстві.

Ю. К. СЕМЕНИЧЕНКО, асистент кафедри обліку в кредитних і бюджетних установах та економічного аналізу КНЕУ

ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ МЕТОДІВ У АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Навчання студентів за банківським профілем є однією з важливих складових освіти економічних спеціалістів. Вагому частку становлять при цьому дисципліни «Аналіз банківської діяльності», «Стратегічний аналіз банку». Впровадження нових методів і методик в аналіз банківської діяльності є етапом удосконалення вивчення й оцінювання студентами операцій комерційних банків, а також поліпшення їх діяльності. В усьому різ-